

ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ศริลดา กงรักษ์ *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามเพศและประสบการณ์การปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2559 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ใน 5 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านภาวะผู้นำ ด้านทักษะทางการบริหาร และด้านวิชาชีพ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.98 และมีการทดสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามเพศวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที (Independent sample t-test) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis Of variance) ผลการวิจัยพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

* นักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 123 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีประสบการณ์การทำงาน 10–20 ปี 2) ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3) ผลการเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในทุกด้าน 4) ผลการเปรียบเทียบประสบการณ์การทำงานกับความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2

จากการวิจัย สามารถนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะของผู้บริหารเพื่อให้การปฏิบัติงาน หรือภารกิจในโรงเรียนเป็นไปในแนวทางที่ดีขึ้น และเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร ได้เป็นอย่างดีอีกทางหนึ่ง

คำสำคัญ

ผู้บริหารสถานศึกษา , คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่มุ่งส่งเสริมพัฒนา บริหารจัดการและดำเนินการให้ผู้เรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มุ่งมั่นในการที่จะจัดการศึกษาที่สมบูรณ์แบบโดยให้เกิดผลในทุกมิติกับผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ นำไปสู่ความเป็นสถานศึกษาที่สมบูรณ์ โดยบทบาทหน้าที่ในการเป็นผู้นำในวิชาชีพ เสริมสร้างพัฒนาให้การส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดการศึกษา บริหารงานแบบมีส่วนร่วม สร้างขวัญกำลังใจตลอดจนการติดตามประเมินผลงานด้านวิชาการ ติดตามการทำงานของบุคลากรทางการศึกษาให้ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ (อรุณี ทองนพคุณ. 2558, หน้า 17)

การบริหารการศึกษา เป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะ โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้เรื่องการบริหาร โรงเรียน

กระบวนการบริหาร ทักษะสำหรับผู้บริหาร ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2538, หน้า 22-23) ผู้บริหารยุคใหม่ต้องมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทรัพยากร ซึ่งเป็นทีมงานของตน ให้เป็นทีมงานคุณภาพมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนเข้าใจและตระหนักถึงภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ผู้บริหารต้องสร้างวัฒนธรรมอันเป็นบรรยากาศใหม่ในโรงเรียน กล่าวคือ ต้องสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อันในโรงเรียน เกิดการถ่ายทอดความรู้ใหม่ๆ ทักษะใหม่ๆ ให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอนต้องสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ใน โรงเรียนให้มีการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อรักษาภาพการแข่งขันสู่ความเป็นเลิศ คัดยเน้นคุณภาพที่ดีกว่า มากกว่าการแข่งขันเพื่อชนะเพียงอย่างเดียว(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541, หน้า 4)

โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีทั้งหมด 4 โรงเรียน โดยมีจำนวนครูทั้งหมด ในเขตอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 180 คน โรงเรียนจำนวน 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนเมืองเชลียง โรงเรียนเมืองดงวิทยา โรงเรียนบ้านแก่งวิทยา และโรงเรียนท่าชัยวิทยา ที่ผ่านมาผู้บริหารหลาย ๆ คนที่ไม่สามารถบริหารจัดการโรงเรียนบรรลุไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ได้ และบางครั้งยังก่อให้เกิดปัญหาทั้งในโรงเรียน ชุมชนและส่วนรวม ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากคุณลักษณะของตัวผู้บริหารเอง ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องได้ผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการศึกษา เพื่อให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง

จากแนวความคิด และเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดในการวางรากฐานความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติผลงานการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ ในการที่จะใช้ความรู้ ความคิด และความสามารถของคณะครูในการพัฒนาโรงเรียน ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะของผู้บริหารเพื่อให้การปฏิบัติงานหรือภารกิจในโรงเรียนเป็นไปในแนวทางที่ดีขึ้น และเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านภาวะผู้นำ ของผู้บริหารได้เป็นอย่างดีอีกทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีสัชชาลัย จังหวัดสุโขทัย โดยกลุ่มตัวอย่างเปิดตารางสำเร็จรูปของKrejcie,RV,and Morgan,D.W. (อ้างถึงใน ภาวิศาราศาสตร์สุทธิและคณะ, 2559, หน้า 132) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 123 คน

ผู้วิจัยใช้แนวคิดและเครื่องมือของอภิมรย์ เป็นสุข, 2549, หน้า 99 – 104 มาปรับปรุงพัฒนา โดยทำการวิจัยระหว่างวันที่ 27 มกราคม 2560 ถึงวันที่ 30 มกราคม 2560

ตัวแปรที่ศึกษา คือ

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ใน 4 ด้าน คือ คือ 1) คุณลักษณะผู้บริหารด้านบุคลิกภาพ 2) คุณลักษณะผู้บริหารด้านภาวะผู้นำ 3) คุณลักษณะผู้บริหารด้านทักษะการบริหาร และ 4) คุณลักษณะผู้บริหารด้านวิชาชีพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) และหาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามส่วนบุคคลลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 2 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุดใน 4 ด้าน คือ 1) คุณลักษณะผู้บริหารด้านบุคลิกภาพ 2) คุณลักษณะผู้บริหารด้านภาวะผู้นำ 3) คุณลักษณะผู้บริหารด้านทักษะการบริหาร และ 4) คุณลักษณะผู้บริหารด้านวิชาชีพ จำนวน 58 ข้อ ส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าที (Independent Sample t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 68 คน และมี ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง 10 – 20 ปี
2. ครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีษะนาถาย จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก
3. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอศรีษะนาถาย จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่ง ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่พบความแตกต่างกันในทุกด้าน
4. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีษะนาถาย จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านไม่พบความแตกต่างในทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีษะนาถาย จังหวัดสุโขทัย มีประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปรายดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีษะนาถาย จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านคุณธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านภาวะผู้นำ ด้านวิชาชีพ ด้านบริหารจัดการที่ดี และด้านภาวะผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับ จินดา พุ่มสกุล (2555, บทคัดย่อ), สุภาพร นัทรเฉลิม (2558, บทคัดย่อ), ชงชัย เจน โกศล (2557, บทคัดย่อ), เต็มสิริ ทิพย์จันทา (2553, บทคัดย่อ), ทศดาว ธิติปวิวัฒน์ (2554 หน้า 45), พิมพวันัส สุทธิรักษัรัช (2555, บทคัดย่อ), ขวัญกมล พลเยี่ยม (2556, บทคัดย่อ), ณัฐธิดา จันทวี (2553, บทคัดย่อ) ซึ่งผลการวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีษะนาถาย จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ครูที่มีเพศต่างกันไม่มีผลต่อความคิดเห็นของคุณลักษณะผู้บริหาร ตามแนวความคิดเห็น กล่าวคือ ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกรู้สึก ทศนคติความเชื่อ และ ค่านิยมของแต่ละบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของเรื่องราวหรือสถานการณ์ต่างๆ ที่ประสบในสังคม โดยมี พื้นฐานมาจากภูมิหลังทางสังคม ความรู้ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของบุคคลนั้น ๆ โดยไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว ณัฐพล พงศ์พฤติ (2556, หน้า 12) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยจินดา พุ่มสกุล (2555, บทคัดย่อ), สุภาพร นัทรเฉลิม

(2558, บทคัดย่อ), ชงชัย เจน โภทศ (2557, บทคัดย่อ), เต็มสิริ ทิพย์จันทา (2553, บทคัดย่อ), ทศดาว ถิติปริวัตร (2554 หน้า 45), พิมพวันัส สุทธิรักษัรณ (2555, บทคัดย่อ), ขวัญกมล พลเยี่ยม (2556, บทคัดย่อ), ณัฐธิตา จันทวี (2553, บทคัดย่อ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านไม่พบความแตกต่าง

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอศรีสะเกษนาลยจังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากจะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหารหลายท่าน ทำให้ทราบถึงคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ จินดา พุ่มสกุล (2555, บทคัดย่อ), สุภาพร ฉัตรเฉลิม (2558, บทคัดย่อ), ชงชัย เจน โภทศ (2557, บทคัดย่อ), เต็มสิริ ทิพย์จันทา (2553, บทคัดย่อ), ทศดาว ถิติปริวัตร (2554 หน้า 45), พิมพวันัส สุทธิรักษัรณ (2555, บทคัดย่อ), ขวัญกมล พลเยี่ยม (2556, บทคัดย่อ), ณัฐธิตา จันทวี (2553, บทคัดย่อ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านไม่พบความแตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

1. ในการวิจัยครั้งนี้เนื่องจากมีเวลาจำกัดจึงทำให้การประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารยังไม่ครอบคลุม ควรที่จะมีการเพิ่มข้อคำถามเกี่ยวกับด้านคุณธรรม จริยธรรม
2. จากผลการวิจัยควรที่จะเพิ่มเนื้อหาให้ครอบคลุมในด้านของประชากร เช่น ระดับชั้นที่สอน เป็นต้น
3. ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะของผู้บริหารเพื่อให้การปฏิบัติงาน หรือภารกิจในโรงเรียนเป็นไปในแนวทางที่ดีขึ้น และเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารได้เป็นอย่างดีอีกทางหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญกมล พลเยี่ยม. (2556). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตแก่นนครราชพฤษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- จันทร์หอม สันทะดาวงศ์. (2556). ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่อการจัดสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนวัดคำหนักใต้ สังกัด สพป. นนทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- ณัฐธิตา จันทวี. (2553). ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนระดับปฐมวัย สังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เต็มสิริ ทิพย์จันทา. (2553). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนใน โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- ทัศนดาว ถิตติปริวัตร์. (2554). ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย. การศึกษาอิสระ สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธงชัย เจนโกศล. (2557). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็น ของครูผู้สอนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- พัทธา ทวยเศษ. (2558). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากร โรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พิมพ์วันัส สุทธิรักษ์รัญ. (2555). คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่พึงประสงค์ของครู โรงเรียนวัดพิบูลเงิน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และคณะ. (2559). การศึกษาอิสระ Independent Studies. กรุงเทพฯ : บริษัทมิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ จำกัด.
- สุภาพร ฉัตรเฉลิม. (2558). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดช่องลม สำนักงานเขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สุวิณา พรหมจันทร์. (2554). การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามทัศนะของครูในโรงเรียน สำนักงานเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2538). แผนการพัฒนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) . กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). การประกันคุณภาพการศึกษา . กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดีจำกัด.

อรุณี ทองนพคุณ. (2558). การศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

